

Terméktájékoztató

a Növekedési Hitelprogram második szakaszának I. és II. pillére keretében folyósított refinanszírozási hitelek igénybevételének módjáról és feltételeiről¹

1. A NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM TARTALMI ELEMEI ÉS ÜZLETI PARAMÉTEREI

1.1. A program célja

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), a kis- és középvállalkozások hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítése, a pénzügyi stabilitás megerősítése, valamint az ország külső sérülékenységének csökkentése érdekében. Ennek sikerességére tekintettel 2013. szeptember 11-én a Monetáris Tanács a program folytatása mellett döntött. A program folytatása során rendelkezésre álló keretösszeg 500 milliárd forint, amelyet a Monetáris Tanács legfeljebb 2000 milliárd forintig megemelhet a mindenkori makrogazdasági, hitelezési és pénzügyi piaci környezet figyelembe vétele mellett.

A program I. pillére² keretében a KKV-k hitelezésének élénkítése és a pénzügyi stabilitás megerősítése érdekében a jegybank kedvezményes kamatozású refinanszírozási forint hitelt³ nyújt a hitelintézeteknek, amit a hitelintézetek egy felülről korlátozott éves költség (a továbbiakban: kamatmarzs) mellett továbbhiteleznek a KKV-knak (a továbbiakban KKV Szerződés). A Növekedési Hitelprogram keretében nyújtott kedvezményes jegybanki finanszírozás a KKV-k finanszírozási költségeit csökkenti, illetve lehetővé teszi olyan projektek megvalósítását, melyek elindítását a magas finanszírozási költség eddig akadályozta. A mérséklődő adósságszolgálati terhek miatt lassul a banki hitelállomány minőségének romlása, így a program a hitelintézetek mérlegpozícióján keresztül a hitelezési képességet is javíthatja.

A program II. pillére egyrészt a deviza alapú hitelek arányának csökkenését, másrészt az eredetileg beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU-s támogatás előfinanszírozására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltásával a vállalkozások finanszírozási költségeinek mérséklését kívánja elérni. A devizahitellel rendelkező kis- és középvállalkozások számottevő részének nincs természetes vagy mesterséges fedezete, így jelentős árfolyamkockázatnak vannak kitéve. A devizahitelek forintra váltása javítja az érintett vállalkozások hitelképességét, és kiszámítható gazdálkodást tesz lehetővé számukra, míg a forinthelek kiváltása a hitellel már rendelkező vállalkozások finanszírozási költségeit csökkenti.

Az MNB az NHP I. és II. pillérének keretében 0 százalékos kamatozású, legfeljebb 10 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújt a programban részt vevő hitelintézetek számára.

1.2. A részvétel feltételei

A programban közvetlen VIBER vagy BKR tagsággal és KELER Zrt.-nél értékpapír-számlával rendelkező belföldi tartalékköteles hitelintézetek vehetnek részt közvetlenül az MNB szerződéses partnereként. A többi bank, valamint integrált takaré- és hitelszövetkezet a programban közvetlenül részt vevő hitelintézet mint levelező bankján (ernyőbankon) keresztül, közvetetten vehet részt. Az ernyőbanknak a rajta keresztül a programban részt vevő hitelintézeteket az MNB-vel kötött keretszerződésben és a jelen Terméktájékoztatóban előírtak szerint kell kezelnie, vagyis érvényesítenie kell velük szemben is minden olyan feltételt, amelyet az MNB a vele szerződő partnerektől elvár.

A programban való részvétel feltétele az MNB AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásának teljesítése a jelen tájékoztatóban foglaltaknak, illetve a jelen tájékoztatóban hivatkozott, a jegybanki információs rendszerhez

¹ Jelen terméktájékoztató csak a program 2013. október 1-jén induló második szakaszának feltételeit tartalmazza. A program első szakaszában nyújtott hitelek feltételei az alábbi linken elérhető, másik terméktájékoztatóban találhatóak: http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Monetaris_politika/NHP/NHP_termektajekoztato.pdf

² Jelen tájékoztatóban a továbbiakban *program* alatt a Növekedési Hitelprogram második szakaszát, míg I. és II. pillér alatt ennek megfelelően a program második szakaszának I. és II. pillérét kell érteni.

³ Jelen terméktájékoztatóban említett, az MNB által nyújtott „refinanszírozási hitel” és a hitelintézet által a KKV számára nyújtott „KKV hitel” illetve „hitel” alatt a Ptk. szerinti kölcsönt kell érteni.

szolgáltatandó információk és az információt szolgáltatók köréről, a szolgáltatás módjáról és határidejéről szóló MNB rendeletnek⁴ (a továbbiakban: adatszolgáltatási MNB rendelet) megfelelően.

1.3. A maximálisan igényelhető refinanszírozási hitel és a rendelkezésre tartási időszak

A programban résztvevő hitelintézetek refinanszírozási hitelt maximálisan a 14HD felügyeleti adatszolgáltatás 14HD2 sorának 16 (p) oszlopában meghatározott 2013. szeptember 30-i állapot szerinti – az NHP első szakaszában folyósított hitelek is tartalmazó – forint és deviza KKV-hitelállományuk 100%-ának összegéig igényelhetnek.⁵ A hitelintézetek – az NHP első szakaszától eltérően – allokált hitelkeret igénylése nélkül, a KKV-szerződések adatszolgáltatás keretében történő beküldésének sorrendjében juthatnak forráshoz a rendelkezésre álló keretösszeg erejéig⁶. A hitelintézet által korábban már felvett hitelek törlesztésre kerülő részei nem vehetők újra igénybe, azaz nincs rulírozási lehetőség.

A rendelkezésre tartás időtartama 2013. október 1. – 2014. december 31. Az MNB írásban tájékoztatja a vele keretszerződést kötött hitelintézeteket, ha a hitelkeret 80 százalékát elérte a Hitelintézetek által bejelentett KKV Szerződések összege. Amennyiben a Monetáris Tanács nem emeli meg a keretösszeget, az MNB az előbb említett tájékoztatás során meg fogja határozni azt a benyújtási határidőt, ameddig befogad KKV Szerződésekre vonatkozó adatszolgáltatást (a továbbiakban: végső benyújtási határidő).

A II. pillérben, azaz hitelkiváltás céljából kötött KKV Szerződések aránya egy adott hitelintézet esetében nem haladhatja meg a számára a két pillérben általa összesen kötött KKV Szerződések összegének 10 százalékát, tehát ha egy hitelintézet a program keretében kihelyez 100 egységnyi hitelt, abból legalább 90 egységnek új hitelnek kell lennie. Új hitelnek minősül az 1.5. pont szerinti beruházási hitel, forgóeszköz-hitel, valamint EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott hitel, ha azt nem valamely hitelintézetnél már fennálló hitel törlesztésére fordítják, illetve ezek finanszírozására a KKV nem vett fel más hitelt. A hitelcélnak megfelelő felhasználást az 1.6. pont szerint a KKV-nak dokumentumokkal kell igazolnia, a folyósító hitelintézetnek pedig ezt ellenőriznie kell. Az I. és II. pillérbeli folyósítások arányára vonatkozó feltételnek a hitelintézet a rendelkezésre tartási időszak lezárultával, illetve a rendelkezésre álló keretösszeg ennél korábbi kimerülése esetén a végső benyújtási határidőt követő munkanapon kell, hogy megfeleljen⁷. Amennyiben a hitelintézet a II. pillérben ennél nagyobb összegben vett igénybe refinanszírozási hitelt, a 10% fölötti KKV Szerződésekhez kapcsolódóan folyósított refinanszírozási hiteleket vissza kell fizetnie az MNB számára, azok az MNB általi folyósításától számított mindenkorl jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő büntető kamattal együtt⁸. Amikortól a program kihasználtsága elérte a 100 Mrd forintot, az MNB a keretösszeg kihasználtságának mértékét minden naptári hónap első keddi munkanapján közzéteszi a megelőző hét utolsó munkanapjával bezárólag beküldött KKV Szerződések összegei alapján.

A megkötött KKV szerződésekről szóló adatszolgáltatás első beküldésének utolsó lehetséges napja mindkét pillér esetében 2014. december 30., a keretösszeg korábbi kimerülése esetén pedig az MNB által közzétett végső benyújtási határidő, míg az üzletkötésre és a folyósításra legkésőbb 2014. december 31-én (rendelkezésre tartási időszak vége) van lehetőség. A refinanszírozás céljából adatszolgáltatással bejelentett KKV Szerződések azon részére,

⁴ Jelen Terméktájékoztató hatályba lépésekor a 20/2012. (X. 15.) MNB rendelet.

⁵ Ameddig a szeptember 30-i állományi adatok nem állnak az MNB rendelkezésére, addig az augusztus 31-i állományi adatot tekinti korlátnak a KKV-szerződésekről szóló adatok befogadásakor. Egy hitelintézet ugyanakkor nem küldhet be több KKV-szerződésről szóló adatot, mint a szeptember 30-i állománya. Amennyiben ez utóbbi mégis kevesebb lenne, mint az augusztus végi állomány alapján befogadott szerződések összege, az MNB legfeljebb a szeptember végi állománynak megfelelő összegű refinanszírozási hitelt fog folyósítani.

⁶ Az MNB a rendelkezésre álló keretösszeg kihasználtságának számításakor a benyújtott KKV szerződések teljes összegét veszi alapul. Így a már benyújtott KKV szerződések egyes részleteinek folyósítása kérhető a rendelkezésre tartási időszak végéig (2014. dec. 31.) akkor is, ha időközben a keretösszeg kimerül.

⁷ Az arány számítása mind az MNB-hez a programkeretében benyújtott teljes hiteligény, mind a II. pillérre vonatkozóan benyújtott hiteligény esetében is a KKV-szerződések összegének alapul vételével történik.

⁸ A hitelintézet maga határozza meg, hogy mely szerződéseket veszi ki a programból a visszamenőleges büntetőkamat megfizetése mellett.

amely a rendelkezésre tartási időszak végéig nem kerül lehívásra, az MNB 2 százalékos, egyszeri (nem időarányos) rendelkezésre tartási jutalékot számít fel, amelyet a hitelintézet a KKV-ra továbbháríthat.

1.4. A KKV Szerződés adósával szemben támasztott elvárások

A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásánál a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény fogalmai az irányadók. A törvény szerint nem minősül KKV-nak az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése - tőke vagy szavazati joga alapján - külön-külön vagy együttesen meghaladja a 25%-ot. Továbbá csak azon KKV vehet részt a programban, amely a - hitelszerződés megkötésekor - akár külföldön lévő kapcsolt - és partnervállalkozásaival összevont (konszolidált) éves beszámolója, annak hiányában a vállalkozás nyilvántartása alapján is KKV-nak minősül. További elvárás a programban részt vevő KKV-kkal szemben, hogy az alapítás vagy a többségi tulajdonosi kör változásának legutolsó dátuma nem lehet 2013. augusztus 31. utáni⁹. A keretszerződés határozza meg ezen feltételek megszegésének jogkövetkezményeit.

A KKV szerződés adósa nem lehet a kölcsönt nyújtó hitelintézet kapcsolt vállalkozása¹⁰, valamint pénzügyi intézmény, pénzforgalmi intézmény vagy elektronikus pénz kibocsátó vállalkozás. A hitelintézet továbbá nem nyújthat kölcsönt olyan KKV-nak sem, amely az adott hitelintézet vezető beosztású dolgozójának¹¹, vagy annak közeli hozzátartozójának (rész)tulajdonában áll, illetve amelyben azok vezető beosztást töltenek be.

A program keretében egyetemleges adósok hitele is kiváltható bármelyik adós által, ha a kiváltott hitel összes adósa megfelel a fenti feltételeknek.

1.5. A KKV hitellel szemben támasztott követelmények

Az I. pillér keretében kapott kölcsön kizárólag beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, és EU-s támogatás előfinanszírozásához használható fel, a következő korlátozásokkal.

Beruházási kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szmt.) 25. § szerint meghatározott immateriális javak és az Szmt. 26. § szerint meghatározott tárgyi eszközök beszerzésére, a már meglévő eszközök korszerűsítésére és kapacitásuk bővítésére, továbbá az Szmt. 27. § szerint meghatározott tartós részesedések közül a legalább 10 százalékot elérő tulajdoni hányadot eredményező részesedés elérésére nyújtott hitelekkel kell érteni. A KKV kölcsön adósa által előállított („saját rezsiz”, azaz számlákkal nem igazolható) beruházási (rész)tevékenység nem finanszírozható a program keretein belül. Az ingatlan-nyilvántartásban az épület fő rendeltetési jellege szerint lakóingatlanként¹² vagy üdülőként¹³ nyilvántartott ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására a program keretén belül nem folyósítható beruházási kölcsön¹⁴. A program keretében csak olyan eszköz vásárolható, amely a vállalkozás üzleti tevékenységét

⁹ Ingatlanépítés céljából nyújtható kölcsön 2013. augusztus 31. után alapított projektcégeknek is, azaz olyan KKV-nak, amelynek kizárólagos tevékenysége a TEÁOR számok 41-es főcsoportjába („Épületek építése”) tartozó tevékenység végzése továbbértékesítési céllal. A projektcegek tulajdonosainak is meg kell felelniük az 1.4 pontban leírt feltételeknek.

¹⁰ A 2000. évi C törvény (Szmt) szerint. Ennek a feltételnek a hitelszerződés megkötésekor kell fennállnia.

¹¹ A következő személyek mindegyike: az 1996. évi CXII törvény (Hpt.) szerinti Vezető állású személy, a 2012. évi I. törvény (Mt.) szerinti Vezető állású munkavállaló, valamint 2014. március 15-ig a 2006. évi IV. törvény (Gt.) szerinti, 2014. március 15. után pedig az új Ptk. (2013. évi V. tv.) szerinti Úgyvezetés tagjai.

¹² A jelen Terméktájékoztató vonatkozásában lakóingatlan: a 1995. évi CXVII. törvény 3 § 73 pontja szerinti lakás.

¹³ Kivétekként üdülőként nyilvántartott ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására abban az esetben nyújtható kölcsön, ha a KKV a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X.20.) Korm. rendelettel szabályozott tevékenységek közül a Korm. rendelet 2.§ c)-g) alpontjaiban meghatározott, szálloda, panzió, kemping, üdülőház, közösségi szálláshely üzemeltetését végzi, vagy annak végzésére építi az ingatlan. Az építés kivételével a KKV-nak rendelkeznie kell a szálláshely-üzemeltetés végzéséhez szükséges hatósági engedéllyel, amelyet igazolni kell a hitelintézet felé, építés esetében pedig azt a hitel utolsó részletének folyósításától számított 1 éven belül meg kell szerezni és be kell mutatnia a hitelintézet számára. Ennek meghíúsulása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók.

¹⁴ A továbbértékesítési célból vásárolt vagy előállított eszközök (beleértve az ingatlanokat is), azaz készletek finanszírozására a forgóeszköz-finanszírozási kölcsön feltételei vonatkoznak.

szolgálja. A vásárolt eszköznek a KKV üzleti célját kell szolgálnia, így az bérbe nem adható¹⁵, bérleti joggal terhelt vásárlás esetén a jogviszony nem tartható fenn. Személygépkocsi¹⁶ vásárlása kizárólag abban az esetben finanszírozható, ha a KKV főtevékenysége 2013. augusztus 31-től folyamatosan személyszállítás volt. Amennyiben a beruházással érintett eszköz tulajdonjoga vagy használatának joga átruházásra kerül, a kölcsönt vissza kell fizetni. Amennyiben a kölcsönrel finanszírozott beruházásnak egy része kerül átruházásra, abban az esetben a kölcsön fennálló összegének az érintett eszköz(ök)höz kapcsolódó hányadát kell csak visszafizetni. A fent említett feltételeknek a kölcsön futamideje alatt végig fenn kell állnia, ellenkező esetben annak visszafizetése a feltétel megszegésekor vagy meghiúsulásakor azonnal esedékes. A beruházási hitelek futamideje legfeljebb 10 év lehet.

Forgóeszköz-finanszírozási kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában az Szm. 28. § (2)-(4) pontja szerint meghatározott készletek vásárlására és az Szm. 29. § (2) szerint meghatározott, nem lejárt vevőkövetelések finanszírozására nyújtott hiteleket kell érteni. A program keretében nyújtott forgóeszköz-finanszírozási kölcsön futamideje az első részlet folyósításától számítva legfeljebb 1 év lehet, és a futamidő alatt végig teljesülnie kell az itt előírt feltételeknek.

EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában az Európai Unió forrásból, az Európai Unió Támogatási programok keretében kapott vissza nem térítendő támogatás, valamint az ezen támogatásokhoz kapcsolódó, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség közreműködő szervezetei, illetve a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által nyújtott nemzeti támogatások előfinanszírozására nyújtott hiteleket kell érteni. Az ilyen célra nyújtott kölcsönök futamideje legfeljebb 10 év lehet, azzal, hogy a támogatás folyósításakor az annak előfinanszírozására nyújtott kölcsönösszeg visszafizetése egy összegben (a támogatás több részletben történő folyósítása esetén a folyósított rész összegéig) esedékes.

A program keretében nem finanszírozhatóak a hiteligénylő vállalkozás közvetlen vagy közvetett tulajdonosaitól, vezető tisztségviselőitől, vezető állású munkavállalójától, illetve e személyek közeli hozzátartozóitól, és mindezen személyek akár résztulajdonában, illetve irányítása alatt álló vállalkozásoktól történő, továbbá cégcsoporton belül és a cégcsoport kapcsolt vállalkozásai között történő tőkeemelések, vásárlások és vevőkövetelések, illetve mindezen személyek visszerhes közreműködésével megvalósítandó beruházások.

Az I. pillérben a rendelkezésre tartási időszak teljes futamideje alatt minden hitelcél esetén van lehetőség több részletben történő folyósításra, míg a II. pillér esetében a kölcsön folyósítása kizárólag egy részletben történik.

A program keretein belül korábban saját forrásból megvásárolt és kifizetett eszközök utófinanszírozása nem megengedett, kivéve a beruházási hitelek esetében a folyósítás előtt legfeljebb 30 nappal saját forrásból kifizetett számlák egy csomagban történő refinanszírozását.

A II. pillér keretében kizárólag ugyanazon KKV által belföldi hitelintézettől felvett, forint vagy deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing kölcsönrel történő kiváltására nyújtható kölcsön¹⁷. Csak beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU-s támogatás előfinanszírozására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing — illetve eredetileg ilyen célra korábban felvett kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing — váltható ki a program keretében. Deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltása esetén nem állnak fenn ezek a megkötések annak eredeti céljára vonatkozóan, azonban feltétel, hogy a kiváltásra kerülő kölcsön vagy lízing — vagy

¹⁵ A bérbeadás tilalma nem vonatkozik azon KKV-kra, amelyek tevékenységei közt már 2013. augusztus 31-én is szerepelt a TEÁOR 77-es főcsoportba („Kölcsönzés, operatív lízing”) tartozó tevékenység, és ennek keretében üzletszerűen adják bérbe azt az eszközt, amelyet a beruházási hitelből megvásárolnak. Ez a megengedett feltétel azonban nem használható visszaélészerűen olyan célra, hogy a program feltételeinek meg nem felelő vállalkozások (vagy magánszemélyek) tartós használatába kerüljenek a vásárolt eszközök.

¹⁶ Személygépkocsi alatt az 1995. évi CXVII. tv. 3. § 45.) pontjában szereplő meghatározás szerinti gépkocsikat kell érteni, kivéve azokat, amelyek 8704 vámtarifaszámmal rendelkeznek.

¹⁷ A kiváltott hitel lehet folyószámlahitel is az abból kihasznált rész erejéig (mivel csak ez esetben biztosítható, hogy a kiváltó hitel teljes mértékben a kiváltott hitel visszafizetését szolgálja), amennyiben a Hitelintézet számára a KKV igazolja, hogy az kiváltásakor - illetve azt követően az új hitel futamideje alatt is - a forgóeszköz-finanszírozási hitelek jelen tájékoztatóban meghatározott céljainak megfelelő eszközök finanszírozását szolgálja, azonban a program keretében nyújtott hitel nem lehet folyószámlahitel.

az azzal kiváltott korábban felvett deviza alapú kölcsön vagy lízing — folyósítása 2013. március 31. előtti legyen, és a kiváltandó tartozás teljes összege ezen időpont óta folyamatosan devizában álljon fenn. Hitelkiváltás esetén a kiváltó hitel futamideje eltérhet a kiváltott hitel futamidejétől (kivéve az NHP keretében nyújtott hitelek kiváltását¹⁸), de forgóeszköz- és szabad felhasználású — azaz minden beruházásitól és EU-s támogatás előfinanszírozásától eltérő célú — hitel kiváltása esetén a kiváltó hitel futamideje nem haladhatja meg az 1 évet. Forint hitel kiváltása esetén is teljesülniük kell az I. pillérre vonatkozóan meghatározott – a kiváltott kölcsön célja szerinti – fenti feltételeknek. 2013. augusztus 31-jét követően átstrukturált vagy 90 napon túl¹⁹ nem teljesítő hitel vagy lízing kiváltására nincs lehetőség.

Mind a program keretében nyújtott, mind a kiváltott kölcsönök tekintetében átstrukturálás alatt a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmat kell érteni. A program keretében nyújtott kölcsönök tekintetében továbbá akkor is átstrukturálásnak minősül a fennálló tőketartozás 25 százalékát meghaladó rész törlesztési ütemezésének megváltoztatása az adott szerződés első adatszolgáltatáskori állapotához képest, ha arra nem a KKV — fent hivatkozott Korm. rendelet 2. § 48. a) szerinti — fizetési nehézségei miatt kerül sor, kivéve ha az csak a tőketörlesztés hónapon belüli dátumát érinti. A KKV szerződés ilyen címen a kölcsön futamideje alatt legfeljebb kétszer módosítható, a módosítások együttesen sem haladhatják meg a fenti mértéket. Az előtörlesztés miatti változások nem minősülnek átstrukturálásnak.

Amennyiben a KKV (elő)törleszti a kölcsönt, akkor a hitelintézetnek is ugyanilyen mértékben kell a refinanszírozási kölcsönt visszafizetnie az MNB felé (ezzel az összeggel automatikusan csökken a Hitelintézet Lehívható Hitelkerete).

A KKV-knak a program keretében nyújtható kölcsön alsó határa 3 millió forint. Az igénybevétel felső határa 3 milliárd forint, amely az NHP első és második szakaszában történő együttes igénybevételre vonatkozik az alábbiak szerint: az új forinthitelek és a forinthitel-kiváltások az NHP első és második szakaszában együttesen nem haladhatják meg a 3 milliárd forintot; az első szakasz II. pillérében és a második szakasz II. pillérében történő devizahitel-kiváltások együttes értéke szintén legfeljebb 3 milliárd forint lehet. Ezek a felső összeghatárok a KKV-nak a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti partnervállalkozásaival és kapcsolódó vállalkozásaival együtt, a programban résztvevő összes hitelintézettől kapható maximális összeget is jelentik.

Az MNB jogosult a KKV-hitel MNB által előírt feltételeknek való megfelelést ellenőrizni. Ennek érdekében bármikor betekinhet az adott KKV-val kötött hitelszerződésbe és egyéb, a hitelfelhasználásra vonatkozó dokumentumokba, valamint közvetlenül a KKV-tól is kérhet tájékoztatást (lásd még 3.2 pont).

1.6. A hitel folyósítása, hitelcél ellenőrzése

A fentiekben leírt hitelcélokkal, illetve feltételekkel nem összeegyeztethető felhasználás megnehezítheti a NHP céljainak elérését, csökkentheti a program hatékonyságát. Az MNB ezért elvárja, hogy a programban részt vevő hitelintézetek kiemelt gondossággal járjanak el a nem szándékolt, azaz a program céljaival, szellemiségével nem összeegyeztethető felhasználás kiszűrése érdekében.

A KKV kölcsön folyósítása a jelen Terméktájékoztatóban előírt hitelcél igazolása mellett történhet. A hitelintézet a kölcsönt a KKV általi, dokumentumokkal igazolt tényleges felhasználás napjánál előbb nem folyósíthatja a KKV számára, kivéve a készletvásárlásra nyújtott kölcsönt, ahol a KKV-nak a folyósítást követően 15 nap áll rendelkezésre a kölcsön hitelcélnek megfelelő felhasználására.

A hitelcélnek megfelelő felhasználást az adott hitelintézet köteles, az MNB pedig jogosult ellenőrizni. A hitelintézet forgóeszközhitel esetén a hitelcél futamidő alatti teljesülésének ellenőrzését legalább negyedévente köteles elvégezni. A beruházási kölcsönökre vonatkozó, 1.5 pont szerinti feltételek teljesülését a hitelintézet legalább

¹⁸ Az NHP első vagy második szakaszában folyósított kölcsön hitelintézet általi kiváltására csak a korábbival azonos hátralévő futamidő és törlesztési ütemezés mellett van lehetőség. Az NHP keretében nyújtott refinanszírozási kölcsönök hitelintézetek közti átvállalására nincs lehetőség.

¹⁹ A kiváltó hitel folyósításakor fennálló késedelem az irányadó e tekintetben.

évente köteles ellenőrizni. Az MNB nem határozza meg részleteiben, hogy a hitelintézet milyen módon ellenőrizze a célnak megfelelő felhasználást, mint ahogy az ennek keretében elfogadható dokumentumok körét sem. Ugyanakkor a hitelintézet köteles a tőle elvárható módon és mértékben mindent megtenni, hogy eleget tegyen ezen ellenőrzési kötelezettségének.

Amennyiben a hitelintézet a program I. és II. pillére keretében nyújtott hitelek átstrukturálja, megújítja, vagy a KKV azok vonatkozásában 90 napot meghaladó késedelembe esik, akkor a hitelintézetnek az ahhoz kapcsolódó refinanszírozási hitelét haladéktalanul vissza kell fizetnie az MNB részére. A KKV-val kötött szerződést ugyanakkor nem köteles felmondani ezekben az esetekben.

Megújítás alatt a KKV Szerződésből eredő tartozások átvállalását és a jogok engedményezését, valamint a KKV Szerződés eredeti szerződő felek általi újrakötését kell érteni.

A hitelintézet az I. és a II. pillér keretében kapott kölcsönt legfeljebb 2,5% éves kamatmarzs melletti kölcsön nyújtásával adhatja tovább a KKV számára, amely a hitelintézet által választott összetételben tartalmazhatja az ügyleti kamatlábat és egyéb díjjellegű elemeket. Ezen felül azonban — a keretszerződésben meghatározott, a program vagy a KKV Szerződés feltételeinek nem teljesítéséhez kapcsolódó büntető jellegű kamat, késedelmi kamat, valamint egyéb, kizárólag szerződésszegéshez kapcsolódó díjat és költséget (pl. a leszerződött KKV kölcsön igénybevételének elmaradása miatt a KKV-ra áthárított rendelkezésre tartási jutalékot) kivéve — semmilyen további kamatot, költséget, díjat, jutalékot nem számíthat fel a KKV-nak a KKV Szerződéssel összefüggésben, és a kockázatot csökkentő biztosítékok (garancia, kezesség hitelösszegre vetített díja²⁰) is csak ezen kamatmarzs terhére vehetők igénybe. A hitelintézet a KKV kölcsönrel kapcsolatos, jellemzően harmadik személynek fizetendő költségeket (így különösen: a közjegyzői díj, értékbecslés díja, földhivatali díjak, stb.) a KKV-ra terhelheti.

1.7. Fedezetek elfogadása

A program keretein belül az MNB fedezett hitelt nyújt a hitelintézetek számára. Ez azt jelenti, hogy – minden más jegybanki kölcsönhöz hasonlóan – az MNB javára nyújtott biztosítékok elfogadási (a továbbiakban: fedezeti) értékének minden pillanatban teljes egészében fedeznie kell az MNB kölcsönkövetelését az adott hitelintézettel szemben. Az NHP keretében nyújtott hitel esetében az MNB „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetek körén felül fedezetként elfogadja a hitelintézet által a program keretében a KKV-nak nyújtott kölcsönből eredő követelést (Hitelkövetelés) is, azok tőkeösszegére számított haircattal csökkentett fedezeti értéken.

A KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelésen történő óvadékalapítás esetén az MNB a program keretében létrejött KKV-Hitelkövetelést a mögöttes garancia mértékétől függően minimum 50, maximum 63 százalékos értéken mint fedezeti értéken fogadja el²¹. A fennmaradó részt pedig „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetekkel kell biztosítani.

A hitelintézet a keretszerződés aláírásakor - az NHP első szakaszától függetlenül - választhatja azt is, hogy a refinanszírozási kölcsönökhöz kapcsolódó fedezeti kötelezettségét kizárólag a normál jegybankképes fedezetek nyújtásával kívánja teljesíteni. A hitelintézet a keretszerződésben tett választását a program során nem változtathatja meg. Az ernyőbanki levelezettek az MNB és az adott ernyőbank közötti keretszerződésben meghatározott módon biztosítják a fedezetet a jegybanki refinanszírozási hitelekhez.

²⁰ A hitelösszegre vetített garanciadíjat a garanciaszervezet által meghatározott mértékben kell figyelembe venni, függetlenül a garanciaszervezet üzletszabályzata szerinti fizetési módtól és időtől. (Ennek megfelelően pl. egy 50 bp-os - hitelösszegre vetített - garanciadíjon felül legfeljebb 200 bp-nyi kamatot, díjat, jutalékot terhelhet a KKV-ra a hitelintézet, függetlenül attól, hogy a garanciadíj éven belül mikor kerül megfizetésre, ill. tekintet nélkül a tőkeösszeg tárgyéven belüli alakulására.)

²¹ Ezek a követelések automatikusan a fedezeti poolba kerülnek, azonban csak a program keretében nyújtott refinanszírozási hitelek fedezeteként használhatja őket a hitelintézet.

1. táblázat: A KKV-hitel mögötti garanciahányad és a KKV-hitel fedezeti értékének számításánál a hitelkövetelés összegéből levont haircut kapcsolata

Garanciahányad	Haircut
0%-39%	50%
40%-59%	46%
60%-79%	41%
80%-100%	37%

Az MNB kizárólag a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, valamint a Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. által nyújtott azon készfizető kezességvállalást vagy garanciát ismeri el fedezeti szintet befolyásoló garanciának, amely mögött – jelenleg a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény VI. fejezet 42., 43. valamint 46. §-ában meghatározott - állami viszontgarancia áll. A KKV-hitel biztosítékaként szolgáló egyéb garancia vagy készfizető kezesség nem befolyásolja az alkalmazott haircut mértékén keresztül a KKV-hitelkövetelés fedezeti értékét.

1.8. A KKV hitel mögötti biztosítékok

Az MNB a Növekedési Hitelprogram keretében nem írta elő, hogy milyen biztosíték mellett történjék a KKV-k hitelezése. A hitelintézetek a tevékenységükre vonatkozó jogszabályi előírásoknak és üzletpolitikájuknak megfelelően követelnek meg biztosítékot.

Amennyiben a hitelintézet a KKV hitelkövetelést óvadékba adja, akkor be kell küldenie a keretszerződés által előírt minden dokumentumot, ami a biztosíték MNB általi esetleges érvényesítéséhez szükséges. A jelzálogjog MNB javára történő átjegyzéséhez szükséges zálogkötelezetti hozzájárulást el kell előre készíteni (akár a KKV Szerződésbe foglalva), és a fenti dokumentumokkal együtt meg kell küldeni az MNB részére.

A hitelintézetnek biztosítania kell, hogy az őt megillető biztosítékok a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés átszállása esetén az MNB által is érvényesíthetők legyenek. A hitelintézet nem tehet semmilyen olyan jognyilatkozatot, amely az MNB-nek a Hitelkövetelésből történő kielégítési jogát megszünteti vagy hátrányosan befolyásolhatja, valamint köteles megtenni minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a KKV Szerződésből eredő követelések behajthatóak legyenek. Ennél fogva a hitelintézet kizárólag olyan biztosítékot sem fogadhat el (pl. keretbiztosítéki jelzálogjog), ami az MNB kielégítési jogát hátrányosan befolyásolhatja, és köteles más olyan biztosítékot is beszerezni, ami az MNB kielégítési jogát hátrányosan nem befolyásolja.

Ha a hitelintézet számára a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés vonatkozásában a keretbiztosítéki jelzálogjog is biztosítékul szolgál, és emellett kerül bejegyzésre a hitelintézet javára egy - az MNB számára átjegyezhető - új jelzálogjog a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelésre vonatkozóan, akkor azon alapulnia kell, hogy az MNB számára átszálló fedezetek nem bírhatnak alacsonyabb fedezeti értékkel, mint azok, amelyek a hitelintézet számára a tényleges fedezetet jelentik az NHP hitel nyújtásakor, ezért az MNB ezt csak az alábbi esetekben fogadja el biztosítékul:

1) a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés biztosítékaként létrejött új jelzálogjog megelőzi a keretbiztosítéki jelzálogjogot, és a ranghelycseréhez szükséges hozzájárulás (a bejegyzéshez szükséges egyéb dokumentumokkal együtt) a zálogjogi nyilvántartást vezetőhöz (földhivatalhoz, Magyar Országos Közjegyzői Kamarához) benyújtásra került;

2) amennyiben az 1) pontban foglaltak alkalmazására nincs mód (mert pl. egy másik hitelező jelzálogbejegyzése szerepel a hitelintézet keretbiztosítéki jelzálogjoga után), úgy elfogadható a soron következő szabad ranghelyre történő jelzálogbejegyzés is, ha a zálogtárgy hitelbiztosítéki értéke elégséges ahhoz, hogy fedezetet nyújtson a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés kielégítésére ezen ranghely mellett is.

A KKV hitelek mögé bevont fedezetek módosítása megengedett az MNB külön jóváhagyása nélkül, ha ez nem érinti hátrányosan az MNB-t. Az MNB elfogadja az olyan módosításokat is, amelyek során a programba való befogadáskori fedezettségi arány megtartása mellett a KKV törlesztése következtében bizonyos fedezetek kiengedésére, vagy alacsonyabb fedzeti értékűre való cseréjére kerül sor. A módosításhoz kapcsolódó dokumentumokat minden esetben be kell küldeni az MNB részére.

Az MNB nem követeli meg a KKV szerződés közjegyzői okiratba foglalását, kivéve ha a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés és az azt biztosító fedezetek MNB általi érvényesítéséhez erre az okirati formára szükség van. Amennyiben a hitelintézet döntése alapján – vagy a zálogjogi nyilvántartásba bejegyzés céljából – kiállításra kerül közjegyzői okirat, úgy azt kell beküldeni az MNB részére.

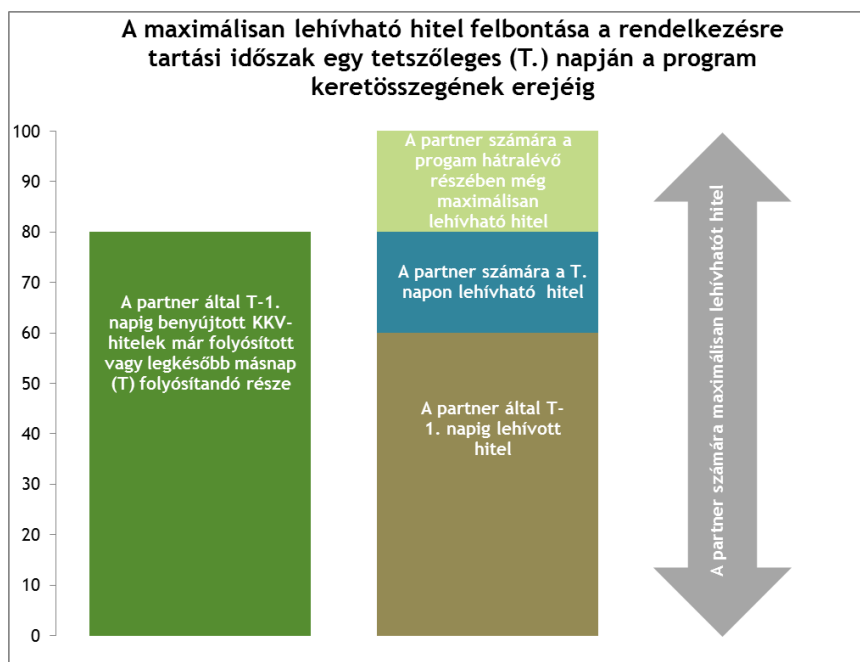
2. A LEBONYOLÍTÁSI FOLYAMAT ÁTTEKINTŐ BEMUTATÁSA

2.1. A lebonyolítás alapelvei

- Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, tehát előfinanszírozást nem nyújt. Az MNB-s refinanszírozási hitelt tehát a hitelintézet legkorábban aznap kaphatja meg a jegybanktól, amikor maga is folyósít a KKV számára.
- Lehetőség van a megkötött szerződést a folyósítás napjánál korábban bejelenteni az MNB-hez, de az MNB rendszere csak a folyósítás napjától kezdve veszi figyelembe a bejelentett KKV-hitel összegét az MNB-től lehívható hitelkeret megállapításakor. A folyósítás legkésőbbi lehetséges dátuma mindkét pillér esetében 2014. december 31.
- Az MNB 'pool' alapon kezeli a KKV-s hitelek refinanszírozását, tehát pillérenként egy fennálló hitelkövetelést tart nyilván a hitelintézettel szemben²², amelynek értéke (fennálló tőkekövetelés összege) a behozott érvényes és már folyósított KKV-hitelek fejében kapott újabb folyósítással emelkedik, a törlesztésre került bejelentett KKV-hitelek tőkeösszegének csökkenése miatt vagy egyéb ok miatt a programból való kiesésével (90 napon túlnyúlóan nem teljesít, átstrukturálásra kerül, a hitelszerződés egyéb okok miatt megszűnik) pedig csökken.
- Az MNB által folyósított hitel lejáratát igazodik a refinanszírozott KKV-hitel lejáratához, de legfeljebb 2024. december 31. (lásd még a 4.2. pontot).
- Az MNB-hez benyújtott KKV hitelek az MNB névértéken (fennálló tőkeösszeg értékében) refinanszírozza, de óvadékként (pénzügyi biztosítékként) ennél a meghatározott haircut-tábla (lásd 1.7. pont) szerint csökkentett fedezeti értékben fogadja el.

T napon a hitelintézetnek a legkésőbb T napig folyósított KKV hitelek, illetve részfolyósítások összállománya alapján nyílik meg a joga az MNB-től a refinanszírozási hitelt lehívni, azzal, hogy a T napi lehívásnál az MNB a T-1 15:00-ig beérkezett adatokat veszi figyelembe. T napon esedékes törlesztéseket T-1 napon 15:00-ig kell jelenteni a hitelintézeteknek, ez alapján kerül sor a refinanszírozási hitel T napon történő törlesztésére.

1. ábra: A részt vevő hitelintézet (partner) által a program keretében folyósított KKV-hitelállomány és az MNB-től lehívható refinanszírozási hitel viszonya

²² Az NHP első és második szakaszában folyósított hiteleket az MNB külön tartja nyilván

A jegybanki refinanszírozási kölcsön lehívásának folyamata a következőképpen valósul meg. A partner a KKV-kal megkötött új szerződésekről - illetve az egyes paraméterek megváltozásáról - minden nap 15:00 óráig nyújthat be adatszolgáltatást. Az MNB a jelentett, feltételeknek megfelelő KKV-kölcsönök összegében állapítja meg a hitelintézet számára rendelkezésre álló lehívható hitelkeretet a következő (T) napra vonatkozóan. A hitelintézet tehát másnap (T napon) ezen hitelkeret összegéig tudja a jegybank Pénz- és devizapiac igazgatósága (treasury) területénél a kölcsönügylet megkötését kezdeményezni, figyelembe véve természetesen a korábbi lehívásokat is. A folyósításra T napon kerül sor. A hitelintézetnek tehát a kívánt folyósítási napot megelőző munkanapon 15:00 óráig kell legkésőbb benyújtania az adatszolgáltatást a KKV-hitelről, és az adatszolgáltatást követő napon kölcsönügyletet kezdeményeznie. Míg egy adott KKV kölcsönről az első adatszolgáltatást az első folyósítási dátum és összeg ismeretében bármikor beküldheti a hitelintézet a kölcsönszerződés megkötése és a refinanszírozási hitel kívánt folyósítását megelőző nap között, a fennálló KKV-hitelkövetelés összegének megváltozását (akár növekedését részfolyósítás esetén²³, akár a csökkenést eredményező törlesztések, vagy a hitelt érintő egyéb események esetén) a hitelintézetnek a változást megelőző napon 15:00 óráig kell jelentenie, hogy a T napi üzletkötésre vonatkozóan az MNB ennek megfelelően frissítse a hitelintézet lehívható hitelkeretét. (Lásd még: 4.1 pont.)

2.2. A lebonyolítás lépései

1. A hitelintézet a program feltételeinek mindenben²⁴ megfelelő hitelszerződést köt a KKV-val.
2. A hitelintézet a megkötött hitelszerződés(ek) adatai, illetve az egyes paraméterekben bekövetkezett változások alapján összeállítja az MNB által specifikált formában az MNB számára rendszeresen küldendő adatszolgáltatást (lásd 3.1. pont). MNB ajánlás: az adatcsomag naponta egyszer készüljön el, nagyfokú gondossággal (adatok és formátum pontossága) és lehetőleg négy szem elvű folyamat eredményeként.
3. A hitelintézet naponta 15:00-ig eljuttatja az elkészített adatcsomagokat az MNB számára a GIROHáló GiroFile kommunikációs szolgáltatás „szamvez” csatornáján (lásd 3.1. pont).
4. Az MNB erre a célra kifejlesztett feldolgozó rendszere fogadja és validálja az adatcsomagot és pár percen belül visszajelzést küld a hitelintézetnek az adatcsomagban szereplő rekordok (egyedi KKV-hitelszerződésekre vonatkozó sorok) befogadásáról vagy elutasításáról (lásd 3.1. pont). A visszajelzés szintén szabványos file-ban történik ugyanúgy a GIROHáló GIROfile csatornán történő küldéssel. Az MNB minden beküldött és beérkezett adatcsomagra visszajelez.
5. Amennyiben a program keretében a hitelintézet kéri a KKV-hitelkövetelések fedezetként történő elfogadását, a hitelintézet legkésőbb a folyósítás napján 13:00-ig eljuttatja a bejelentett KKV-szerződések egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódó dokumentumokat az MNB expedíciójára jelen Terméktájékoztató 5. pontjában jelzetteknek megfelelően.
6. Az MNB 15:00-t követően belső feldolgozási folyamatok eredményeképpen kiszámítja, hogy az MNB-hez frissen bejelentett, illetve aktualizált, feltételeknek megfelelő KKV-hitelállomány alapján mekkora a hitelintézet teljes Lehívható Hitelkerete és ehhez képest mennyi MNB-s hitelt hívott le eddig. A kettő különbsége („Fennmaradó Lehívható Hitelkeret”) jelenti a kötelezően lehívandó MNB-s hitelösszeget a következő munkanapra vonatkozóan. Ez a szám lehet negatív is, amennyiben a törlesztések, valamint a valamilyen ok miatt inaktívvá vált hitelek tőkeösszege nagyobb az adott napon esedékes (rész)folyósítások összegénél. Ebben az esetben az MNB-s refinanszírozási hitel megfelelő mértékű törlesztése következik be.
7. A hitelintézet minden munkanapon (T nap) 13:00 és 15:00 óra között jelentkezhet üzletkötésre hitellehívás vagy törlesztés céljából az MNB üzletkötőinél, egyértelműen megjelölve, hogy melyik pillér keretében kíván hitelügyletet kezdeményezni. Az üzletkötés a 4.2 pontban jelzett módon és csatornákon történik.

²³ Csak az I. pillérben folyósított hitelek esetében lehetséges.

²⁴ Tekintettel arra, hogy a folyósítás napján a folyósítandó összeg csak rendkívül indokolt esetben kérhető, az adatszolgáltatást egy hitelintézet csak akkor nyújtsa be, ha a folyósítási feltételek teljesültek, vagy biztosan teljesülni fognak.

8. A megkötött ügyletekről a hitelintézet az üzletkötést követően T napon a 4.3 pontban jelzett formátumban visszaigazolást (konfirmáció) kap.

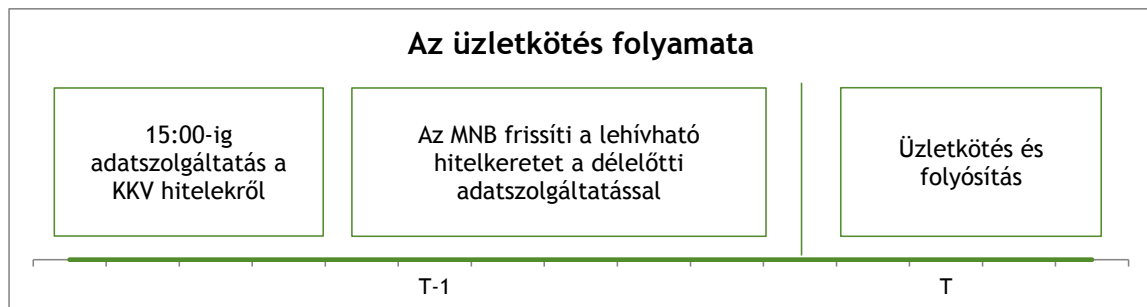
9. a) T napon este (VIBER zárás után) az MNB az érvényes és T-1 nap 15:00-ig befogadott adatok alapján újra kiszámítja a megfelelő haircutokat érvényesítve a hitelintézet aktív és bejelentett KKV-hitelek fedezetként való elfogadásából származó hitelkeretét (limitjét), ami hozzáadódik a hitelintézet által már a VIBER napközbeni hitelhez, illetve egyéb MNB-s fedezett hitelekhez képzett értékpapír-fedezetekhez. (Amennyiben a hitelintézet nem választotta a KKV hitelkövetelések fedezetként való benyújtását, a KKV követelések miatti limitemelésre nem kerül sor.)

b) Ezt követően (VIBER zárás után) az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számlájának jóváírásával folyósítja az aznap lehívott hitelösszeget.

c) Ezzel párhuzamosan a refinanszírozott KKV-állomány (elő)törlesztés vagy egyéb ok miatti csökkenése esetén mindkét pillérenél T napon este (VIBER zárás után) terheli meg az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számláját a csökkenés összegével.

d) A KKV hitelek fedezetként történő befogadásáról, az NHP hitel folyósításáról és törlesztéséről az MNB által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételek 1. számú függeléke szerinti MT 581 típusú SWIFT üzenettel értesül a hitelintézet. Az üzenet kitöltésére NHP hitel folyósítása és törlesztése esetén az O/N hitelekre vonatkozó szabványok az irányadók. A KKV hitelek fedezetként való bevonása esetén a fedezetváltozásról szóló MT 581 üzenet 72 mező első sorában az /X/AZONOSÍTO/ szó és az érintett NHP Hitel fedezet azonosítója szerepel, a második sor „/” után az NHP hitelhez kapcsolódó fedezet megnevezését tartalmazza.

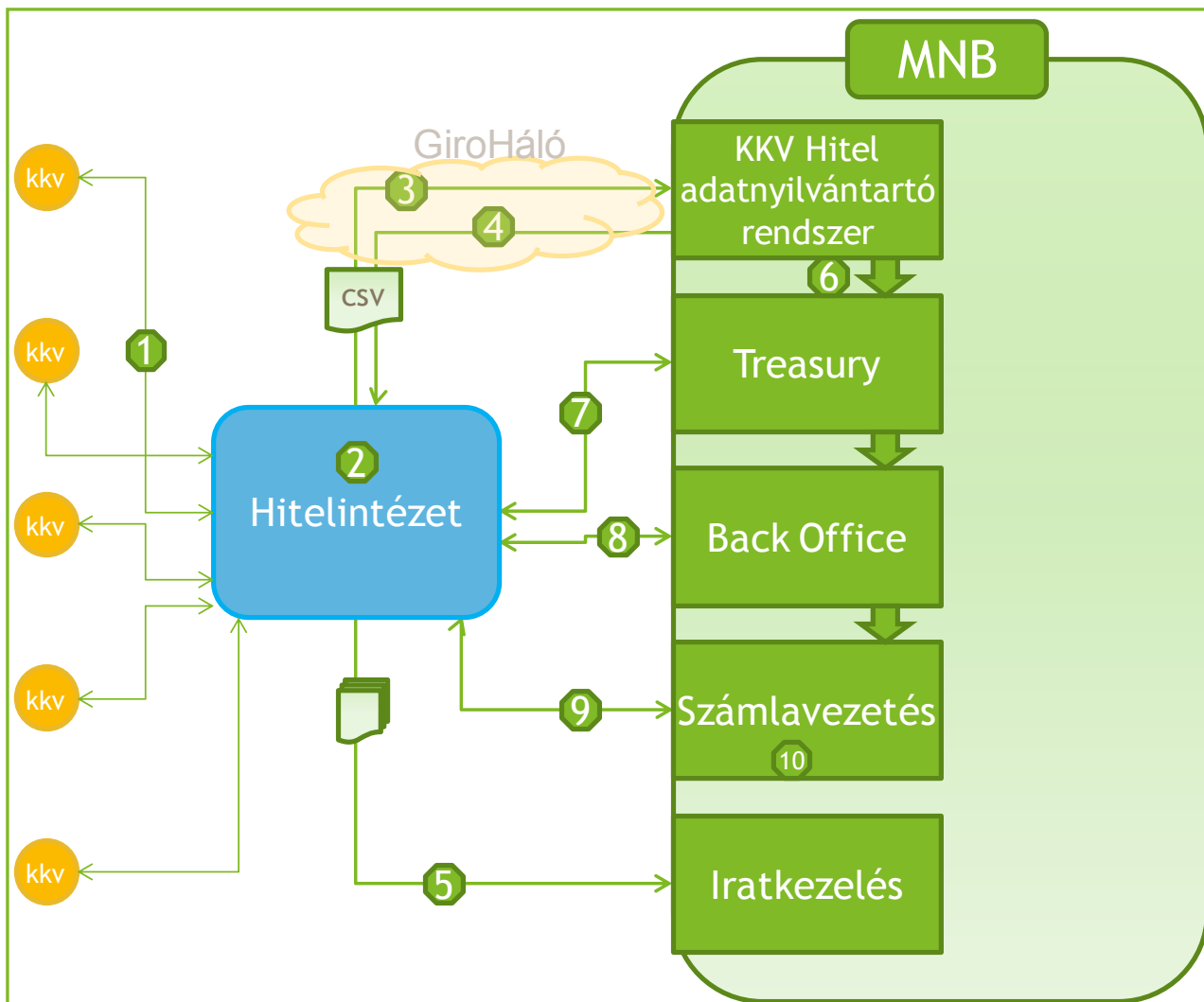
2. ábra: Az üzletkötés és elszámolás időzítése

10. Alapvető elvárás az, hogy a hitelintézet a KKV Szerződésből eredő hitelkövetelést, mint óvadékot csak a program I. és II. pillére keretén belüli hitelfolyósítás fedezeteként veheti számításba. A hitelintézet tehát nem használhatja azt a lehetőséget visszaélészerűen, hogy az automatizált folyamatok általános esetben globális fedezetvizsgálat keretében a hitelintézet összes óvadékuul zárolt fedezetét (normál fedezeti kör és az NHP keretében nyújtott KKV-hitelek megfelelő fedezeti értéken) vetik össze a hitelintézet összes fennálló MNB-s hitelének összegével²⁵. Amennyiben a két érték közül a fedezetek értéke kisebb, az MNB a jelenleg is érvényes folyamatnak (ld. „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”) megfelelően pótlólagos fedezetbekérésre vonatkozó felszólítást küld ki. (E pótlólagos fedezetbekérést csak a normál fedezeti körbe tartozó instrumentumokban lehet teljesíteni, legkésőbb másnap 12:00-ig).

²⁵ Ha a hitelintézet minden nap lehívja a Fennmaradó Lehívható Hitelkeretének megfelelő összeget az MNB-től az előírásoknak megfelelően, úgy automatikusan megfelel ennek az elvárásnak.

3. ábra: A teljes folyamat áttekintő ábrája

3. A BEFOGADHATÓ ÉS REFINANSZÍROZÁSRA AZ MNB-HEZ ELJUTTATOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK ADATAINAK JELENTÉSE AZ MNB FELÉ ÉS AZ ADATÁLLOMÁNY NAPRAKÉSZEN TARTÁSA

3.1. A részt vevő partnerektől elvárt rendszeres jelentési kötelezettség a KKV-hitelek tekintetében

A program I. és II. pillérének keretében a hitelintézeteknek az általuk a program keretében nyújtott KKV-hitelekről folyamatosan adatot kell szolgáltatniuk az MNB részére.

A beküldött adatok – formai és tartalmi ellenőrzést is magába foglaló – feldolgozásának eredményéről az MNB a 2.2. pontban említett csatornán keresztül minden esetben visszajelzést küld a beküldőnek, hiba esetén a hibás rekordonként külön-külön megjelölve a hiba okát.

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás adattábláját és kitöltési előírásait az adatszolgáltatási MNB rendelet tartalmazza. Az adattábla és a kitöltési előírások elérhetősége:

http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Statisztika/taj_adatszolg_hu/rendelet-2013/2013-8-rendelet.zip

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás kitöltéséhez szükséges kódokat, valamint a kitöltést és az MNB-nek való beküldését segítő módszertani útmutatást – így különösen az adattartalomra vonatkozó részletes magyarázatot, a tábla beküldendő adatstruktúráját, az adatok beküldésének és az MNB válaszüzenete visszaküldésének csatornáját és formátumát, valamint az MNB által a befogadásakor alkalmazott ellenőrzési szabályokat – az adatszolgáltatási

MNB rendelet 3. mellékletében nevesített, az MNB honlapján közzétett módszertani útmutató tartalmazza. A módszertani útmutató elérhetősége:

http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Statiztika/taj_adatszolg_hu/mnbhu_utmutato_mellekletek/2013/AL8_modszertani_segedlet.doc

A hitelintézetnek különösen ügyelnie kell az adatok helyességére és mindenkor frissességére, mert azok valóságtartalmát az MNB ellenőrizni fogja. Az MNB ellenőrzési hatáskörébe tartozó jogszabályok megsértése esetén az MNB az MNB tv.²⁶ alapján további intézkedést alkalmazhat, illetve bírságot szabhat kiamelynek összege az MNB tv. 26. § (1) bekezdése alapján százezer forinttól kétmilliárd forintig, illetve az éves felügyeleti díj 200%-ig terjedhet, ha ez utóbbi összeg meghaladja a kétmilliárd forintot.

3.2. Az MNB joga további, eseti adatszolgáltatás kérésére

Az MNB adatszolgáltatást kérhet a programhoz kapcsolódóan mind a hitelintézettől, mind közvetlenül annak KKV ügyfelétől. Az MNB ilyen eseti adatkérést elsősorban akkor fog eszközölni, ha valamely utólagos ellenőrzés során egy vagy több KKV hitelszerződéssel kapcsolatban inkonzisztenciát talál vagy egyéb tisztázandó körülmény merül fel, melynek tisztázása fontos a program integritása és célnak megfelelő működése szempontjából. Emellett az MNB jogosult szűrőpróbaszerűen is ellenőrizni a program feltételeinek való megfelelést. Ezen eseti adatkéréseket az MNB minden esetben írásban, az érintett hitelszerződés(ek) azonosítójára való hivatkozással fogja megtenni.

4. A BEFOGADOTT ÉS ÉRVÉNYES KKV-HITELEK ADATAI ALAPJÁN AZ MNB ÁLTAL NYÚJTOTT REFINANSZÍROZÁSI HITEL FOLYÓSÍTÁSA ÉS A HITELEK FEDEZETKÉNT VALÓ ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. Az MNB által az adott hitelintézetre vonatkozóan beküldött KKV-hitelekben számított lehívható refinanszírozási hitel kiszámítása

A hitelintézeteknek minden nap 15:00-ig van lehetőségük a 3.1. pontban hivatkozott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően a GIROHálón keresztül, „csv” file formájában teljesíteni a programban való részvétel követelményeinek megfelelő, KKV-kkal megkötött hitelszerződésekre vonatkozó, AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást az MNB felé. A hitelintézet következő munkanapra vonatkozó lehívható hitelkeretének megállapítása az „A hitel fennálló (aktuális) állománya”-ként („ci” mező) jelentett összeg alapján történik. A következő napra vonatkozó lehívható hitelkeretbe abban az esetben számít bele a mezőben szereplő összeg, ha a „cc” mezőben megjelölt folyósítási dátum nem későbbi a másnapi üzletkötéshez kapcsolódó jegybanki folyósítási dátumnál. Ennek megfelelően a T napi üzletkötésre vonatkozó lehívható hitelkeret T-1 napon történő – az aznap 15:00-ig beérkezett új és frissített adatokra épülő - megállapításakor legkésőbb a T napi folyósítási dátummal rendelkező soroknál szereplő „ci” mezőket összesíti a rendszer az aktív státuszú hitelek esetében.

A mezőben szereplő összeg részfolyósítások miatti növekedését és törlesztések miatti csökkenését a hitelintézet a változást megelőző napon, 15 óráig köteles jelenteni annak érdekében, hogy a követelés megváltozását az MNB már az esedékesség napján figyelembe tudja venni a lehívható hitelkeret megállapításakor. A lehívható hitelkeretnek a hitelintézet által korábban már lehívott összegekkel csökkentett értéke a fennmaradó lehívható hitelkeret, amelyet a hitelintézet a T üzletkötési napon köteles lehívni. A 90 napon túli késedelemmel érintett („cl” mező alapján) és az átstrukturált („cm” mező alapján) hitelek nem kerülnek figyelembe vételre a hitelkeret megállapításakor (az MNB automatikusan inaktívnak kezeli ezeket), így ilyen események bekövetkezésekor ezen követelések összegével csökken a hitelintézet lehívható hitelkerete. Amennyiben ennek eredményeképp a hitelkeret a hitelintézetnél lévő refinanszírozási kölcsönök összegénél alacsonyabb szintre csökken, a különbözet törlesztésére kerül sor.

Az MNB a hitelintézet részére VIBER záraskor a 3. melléklet szerinti tájékoztató levelet küld a GIROHálón keresztül a fennmaradó lehívható hitelkeretről a T üzletkötési napra vonatkozóan.

²⁶ A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény

4.2. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitel üzletkötési folyamata

A refinanszírozási hitelügylet (hitelfelvét illetve törlesztés) megkötése a Pénz- és devizapiac igazgatóságán keresztül történik. A hitelintézetek minden nap 13:00 és 15:00 óra között kötelesek a hitelügylet megkötésére a Fennmaradó Lehívható Hitelkeret mértékéig (Lásd 2.1, 2.2.6., valamint 4.1. pontok) mindkét pillér esetében. Az üzletkötés Reuters dealingen „HUNB” illetve ennek hiányában hangrögzítő telefonon történhet. Az üzletkötés során a felek a következő paramétereket rögzítik: üzletkötő hitelintézet neve, üzletkötés értéknapja, üzletkötés összege és iránya (hitelfelvét illetve törlesztés), pillér meghatározása (I. pillér vagy II. pillér). Telefonos üzletkötés esetén az ellenőrzések kiegészítése érdekében kérjük a partnertől, hogy a megkötött üzletről konfirmációs visszaigazolást küldjön a pdbobackoffice@mnbb.hu e-mail címre. Mindkét pillér esetében az MNB 2024. december 31-i lejáratú refinanszírozási hitelügyleteket köt a hitelintézetekkel, de azok tényleges lejáratá és törlesztési időpontjai – a Terméktájékoztató keretei között - a refinanszírozott KKV-kölcsönök törlesztéseikhez igazodnak.

4.3. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitellel kapcsolatos visszaigazolás és a hitel folyósítása

A hitelfolyósítás T napon történik oly módon, hogy a hitelösszeg jóváírásra kerül a hitelintézet pénzforgalmi számláján VIBER zárás után az üzletkötésnek megfelelően.

A refinanszírozási hitel törlesztése esetén (MNB-s hitel összegének csökkenése) a törlesztendő összeggel az üzletkötésnek megfelelően terheljük a hitelintézet pénzforgalmi számláját szintén VIBER zárást követően.

A hitelnyújtásról illetve a törlesztésről konfirmációt kap a hitelintézet az üzletkötés napján (T nap), a GiroHáló GIROFile 'szamvez' csatornán keresztül. A visszaigazolás tartalmazza a referenciaszámot, az üzletkötés napját (T nap), az értéknapot (T nap), a hitel, illetve az törlesztés összegét és a devizanemet (HUF).

A visszaigazolásról szóló, MS word formátumú file neve:

GGG_NHP_CONFO_XXXX.DOC

ahol GGG a bank GIRO kódja

XXXX egy egyedi MNB azonosító

A konfirmációs file tartalmát a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A hitelt érintő tranzakciók tényleges könyveléséről a hitelintézet a napvégi MNB pénzforgalmi számlakivonatokon (lásd MNB ÁÜF) is értesül.

4.4. A befogadott KKV-hitelek fedezetként való elfogadása és a fedezeti „poolba” (bruttó limitbe) való beszámítása

A hitelintézet által beküldött KKV-hitelkövetelés adatok alapján számolja ki az MNB azt, hogy a feltételeknek megfelelő és az adatbázisban aktívként nyilvántartott KKV hitelkövetelések mekkora fedezeti értékű óvadékot jelentenek. Ezek fedezeti értéke hozzáadódik a hitelintézet által értékpapírban a normál fedezeti körben megképzett jegybanki napközbeni hitelkerethez (MNB limit, lásd „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”). A hitelkeret módosítás a KKV-hitelfedezetek aktuális fedezeti értékével naponta egyszer, a nap végén (VIBER zárás után) történik. A hitelkeret változásáról – mint értékpapír mozgás esetén is – (az MNB ÁÜF-ben specifikált) MT581 SWIFT üzenetet kap a hitelintézet, mely tartalmazza a fedezetre vonatkozó információkat. Mivel a KKV hitelek fedezeti értéke csak részbeni fedezetet biztosít a folyósítandó NHP hitelnek, ezért a hiányzó fedezetet „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározottak szerinti fedezet nyújtásával szükséges pótolni.

A KKV hitel óvadékként csak az NHP I. és II. pillérének keretében nyújtott hitelek fedezeteként használható fel. A fedezeti érték kiindulópontja a hitelek aktuális tőkeösszege („a hitel fennálló (aktuális) állománya” nevű, „cí” mezőben szereplő összeg). Ezt az értéket a vonatkozó haircuttal csökkentve számítódik a fedezeti érték. A fedezeti érték attól függ, hogy az adott KKV hitel mekkora hányada mögött van az MNB által fedezeti szintet befolyásolóként elismert garanciaszervezet által nyújtott garancia. Ezen garanciahányad alapján négy sávot képzett az MNB, sávonként különböző haircut értékkel (lásd 1.7. pont). Az MNB fedezetkezelési rendszere minden haircut-sávot egy technikai instrumentumként kezel. A fedezetek között a garancia mértékétől függően a megfelelő instrumentum kerül zárolásra (fedezet növelés), és zárfeloldásra (fedezet csökkenés). Fedezet mozgás naponta történik. Az előző

nap zárolt fedezetek feloldásra, a tárgynapon aktuális KKV hitelállomány (teljes lehívható hitelkeret) alapján megállapított fedezetek zárolásra kerülnek. Nettó fedezetnövelés történik mikor új (insert) KKV hitel kerül beküldésre vagy újabb részletfolyósítás történik, nettó fedezet csökkenés történik a KKV hitel inaktíválása (pl. 90 napon túli késedelme, átstrukturálása), valamint törlesztése esetén. A fedezetmozgásról kapott MT581 SWIFT üzenet 72 mezője tartalmazza a haircut sávnak megfelelő instrumentum azonosítóját és nevét. Így nyomon követhető hogy haircut sávonként milyen fedezetmozgás történik.

Hitelfolyósítás, -törlesztés VIBER zárás után történik. A pénzforgalmi számlán való könyveléssel párhuzamosan az MNB-s hitel tőkeösszegének növekedése (folyósítás) csökkenti, csökkenése (törlesztés) növeli a hitelintézet szabad napközbeni hitelkeretét. A hitelkeret módosításról MT581 SWIFT üzenet kerül kiküldésre. Az MNB ÁÜF általános szabályai szerint a hitel mögött lévő, a törlesztéssel felszabaduló napközbeni hitelkeret felhasználható a hitel törlesztésére.

Fedezethiány (normál fedezeti kört és a KKV hitelköveteléseket is figyelembe véve) esetén a hitel folyósításra kerül, a hiányzó fedezetre minimum egyenleg kerül beállításra, melyet az MT581 SWIFT üzenet 72 mezőjében szereplő /POSLIMIT/ kódszó jelez, a mögötte lévő minimum egyenleg érték szerepeltetésével. Minimum egyenleget másnap délig fedezet pótlással (értékpapír zárolással) meg kell szüntetni. Ennek nem teljesülése esetén a hitelintézet fedezett hitelei felmondásra, fedezetei pedig kényszerértékesítésre kerülnek. (Minimum egyenleg: a hitelintézet pénzforgalmi számlájának egyenlege nem csökkenhet a minimum egyenleg alá.)

A napvégi pénzforgalmi bankszámlakivonaton kívül a BKR KERET értesítő tartalmazza a hitelt, mint hitelkeretet csökkentő tényezőt²⁷.

5. AZ MNB-HEZ BENYÚJTOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK EGY EREDETI PÉLDÁNYÁNAK MNB-HEZ VALÓ ELJUTTATÁSA

Azon hitelintézetek, amelyek az 1.7. pontban rögzítettek szerint úgy döntenek – ezt a Keretszerződésben feltüntetve - hogy az MNB által nyújtott refinanszírozási hitelt teljes egészében a normál jegybankképes értékpapirokból álló fedezeteikkel fedezik, mentesülnek a jelen fejezetben rögzített kötelezettségek alól.

A hitelintézet a nyújtott és MNB-vel refinanszírozottnak kívánt hitelek szerződéseinek egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódóan előírt dokumentumokat legkésőbb az ezen hitelek folyósításának napján 13:00-ig köteles az MNB expedíciójára (1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.) eljuttatni. 13:00 óra után az MNB Expedíciója nem vesz át NHP dokumentumokat.

A hitelintézet minden hitelszerződés, illetve ahhoz kapcsolt egyedi irat elé egy MNB által kialakított és kötelezővé tett **egy oldalas formanyomtatványt (Fedlap, lásd az 2. számú mellékletet) tölt ki** megjelölve rajta a saját 3 karakterből álló GIRO (Bank-) kódjukat és az általuk a hitelszerződésnek adott egyedi azonosítót (szerződésszámot). Fontos, hogy ez az azonosító egyezzen meg az AL8 adatszolgáltatásban szereplő azonosítóval.

Az egyszerre beküldött vagy behozott iratkötegek mellé a hitelintézet mellékel egy, a behozott iratokat tételesen felsoroló és azok számát tartalmazó **Iratösszesítő ívet 2 példányban (formanyomtatványt lásd 1. számú mellékletben)**, az iratok MNB általi átvételét megkönnyítendő.

Az MNB iratkezelésért felelős kollégái sommásan veszik át az iratösszesítő ív alapján a beérkezett szerződéseket és az iratösszesítő ívet időbélyegzővel látják el, majd az egyik példányt átadják a hitelintézet kézbesítője részére. Ha az iratösszesítő és a dokumentumok átvételkor hibás adatokat észlelnek, nem kerül sor az átvételre.

²⁷ Egy lejártó kéthetes kötvény újbóli lejegyzése és zárolása anélkül biztosítható, hogy a partner tartalékegyenlege tartósan megemelkedne. Az MNB csak akkor indítja el a fedezetelvonást, ha a nap végén beállított minimumegyenleg-követelményt a partner másnap 12-ig nem teljesíti. (Azaz a pénzforgalmi számlájának egyenlege kevesebb a minimum egyenleg értékénél.) Minimum egyenleg beállítása esetén szükséges a fennálló jegybanki hitel értékével megegyező befogadási értékű értékpapír fedezettel rendelkeznie a partnernek. MNB-kötvény fedezet megújítása esetén tehát napközbeni pótlólagos fedezeti igény merül fel. Ezért az MNB javasolja a fedezeti igényt állampapír fedezettel megoldani, lejáratok előtti időbeni csere biztosításával.

Az MNB utólag ellenőrzi, hogy a hitelintézet minden elektronikusan bejelentett hitelszerződésének egy eredeti példányát a szükséges mellékletekkel együtt átadta e, ha hiányt tapasztal, annak pótlására felszólítja a hitelintézetet. Az átadott dokumentumok tartalmát a későbbiekben az MNB utólag bármikor ellenőrizheti.

Módosított szerződést (a szerződésszám változatlan, de a mögöttes szerződés módosult) a módosítás hatályba lépését követő munkanap 13:00-ig kell leadni az MNB expedícióján. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Módosított szerződés”-ről van szó.

A Fedlapon azt is fel kell tüntetni, ha az adott papír alapú hitelszerződés, illetve a hozzá kapcsolt egyedi irat több KKV /AL8 azonosítóhoz tartozik. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Egy szerződés – több KKV azonosító”, és a KKV azonosítók sorában az összes AL8 azonosítót fel kell sorolni, vesszővel elválasztva.

6. A LEBONYOLÍTÁS SORÁN FELMERÜLŐ KÉRDÉSEK, RENDKÍVÜLI HELYZETEK KEZELÉSE, KAPCSOLATTARTÁS

6.1. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a KKV-hiteladatok beküldésével, valamint az üzletkötéssel kapcsolatos kérdések esetén

Kapcsolattartás módja elsődlegesen a Reuters dealing "HUNB", ennek hiányában hangrögzítés telefonon az MNB üzletkötőinek alábbi elérhetőségein:

Halászné Úr Emese 473-4013,

Fazekasné Szikra Ágnes 473-4017,

Pivarcsi Ágnes 473-4014

6.2. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a hitelfolyósítás elszámolása, számlainformációk, valamint a fedezeti pool-al kapcsolatos kérdések esetén

A hitelfolyósítás és törlesztés elszámolása és konfirmációk:

Keresztesné Petrich Orsolya:428-2720

Makranczi Csilla: 428-2681

Varga Zsuzsanna: 428-2678

Email: pdbackoffice@mnbb.hu

A kapcsolódó számlaműveletek és fedezetkezelés

Bajkai Gabriella: 428-2682

Email: bmfviber@mnbb.hu

6.3. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei az NHP program általános üzleti és jogi paramétereivel kapcsolatos kérdések esetén

Az általános üzleti és jogi kérdéseket kérjük az NHPinfo@mnbb.hu email címre küldeni.

6.4. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei iratkezelési (szerződések eljuttatása) kérdésekben

A dokumentumok eljuttatása:

1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.

Iratkezeléssel kapcsolatos kérdések:

Molnár Istvánné, 428 2600/1725

Email: expedias@mnb.hu

7. MELLÉKLETEK

1. [Iratösszesítő ív](#)

2. [Fedlap](#)

3. *Konfirmáció*

[Konfirmációs minta hitelre](#)

[Konfirmációs minta törlesztésre](#)

[Tájékoztató hitelkeretről](#)